

dann héieren – am Basket hate se och Problemer mat Gewalt, wat och ënnert d'Eethik fält –, dass mer déi alleguerten do kënnen traitéieren an net eng Eethikkommissioun hunn, fir eng Federatioun ze jugéieren.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Sportsminister. Domat wär dann d'Diskussioun zu dëser Motioun ofgeschloss an ech géing d'Motioun vun der Madamm Welfring zum Vott stellen.

Vote sur la motion

De Vott fänkt un. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

D'Resultat vum Vott ass: Jo: 20, Nee: 40. Dës Motioun ass also mat 40 Nee-Stëmme géint 20 Jo-Stëmme bei kenger Abstentiuon ofgeleent.

Ont voté oui : M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz, Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo (par M. Franz Fayot), Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Paulette Lenert et M. Ben Polidori ;

Mme Djuna Bernard, M. Meris Sehovic, Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen (par Mme Nathalie Morgenthaler), Paul Galles, Mme Françoise Kemp, MM. Marc Lies, Ricardo Marques, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Charles Weiler, Mme Stéphanie Wiedert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter (par Mme Diane Adehm) et Laurent Zeimet ;

Mme Barbara Agostino, MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering, Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt (par M. Guy Arendt), Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer (par Mme Barbara Agostino) et M. Gérard Schockmel ;

MM. Jeff Engelen, Dan Hardy, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig.

4. 8114 – Projet de loi autorisant le Fonds national de solidarité à participer aux prix des prestations et services fournis dans les structures d'hébergement pour personnes âgées et dans les logements encadrés agréés

Da géinge mer zum nächste Punkt vun eiseim Ordre du jour kommen, an zwar dem Projet de loi 8114 iwwert d'Bedelegung vum nationale Solidaritéitsfong un de Präisser fir Leeschtungen a Servicer fir eeler Leit. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht, also huet d'Rapportrice 10 Minutten, déi eenzel Fraktiounen a Sensibilitäten hu 5, an d'Regierung huet, wa se da wëllt, och 10 Minutten. Et hu sech schonn ageschriwwen: d'Madamm Nathalie Morgenthaler, d'Madamm Claire Delcourt, den Här Dan Hardy, d'Madamm Djuna Bernard, den Här Marc Goergen an den Här Marc Baum. D'Wuert huet elo d'Rapportrice vum Projet de loi, déi honorabel Madamm Mandy Minella. Madamm Minella, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de la Famille, des Solidarités, du Vivre ensemble, de l'Accueil, de l'Égalité des genres et de la Diversité

Mme Mandy Minella (DP), rapportrice | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, jidderee wënscht sech, net nëmmen al ze ginn, mee gutt al

ze ginn a méiglechst laang bei gudder Gesondheet komplett eegestänneg doheem liewen ze kënnen. Leider ass dat net fir jiddereen eng Optioun. Ganz oft ass et esou, dass een, wéinst kierperleche Beanträchtegungen oder well d'Gedächtnis net méi esou matmécht wéi gewinnt, op Hëllef ugewisen ass an net méi eleng doheem ka wunne bleiwen.

Altersstrukturen oder Logements encadrés bidden hei déi néideg Betreierung a Sécherheet, déi vun ëmmer méi Leit an Usproch geholl ginn, och well d'Mënschen ëmmer méi al ginn. Dës Betreierung, déi sech duerch qualifizéiert Fleegepersonal, adaptéiert Infrastrukturen an eng Multitude un offréierte Servicer auszeechent, ass natierlech och mat gewëssene Käschte verbonden, fir déi héich Standards oprecht-halen ze kënnen. Dës Käschte kann awer net jidderee gläichermoossen iwwerhuelen.

De Projet de loi, dee mir haut zum Vott stellen, huet als Zil, den Dispositif vum Accueil gérontologique, deen 2004 agefouert gouf, duerch en neie Mechanismus ze ersetzen: de „complément pour personnes âgées“, kuerz „ComPA“ genannt. Dësen neie Complement soll deene Mënsche finanziell ënnert d'Äerm gräifen, déi sech mat hiren eegene perséinleche Ressourcë keen Zëmmer an enger Alters- oder Fleegestruktur oder an engem Logement encadré leeschte kënnen.

Ma net nëmmen d'Käschte vun enger Kummer selwer solle vum ComPA berécksichtegt ginn, och Produiten a Servicer, déi an de jeeweilege Strukturen ugebuede ginn an déi als essenziell ugesi ginn, mussen och fir jiddereen bezuelbar bleiwen. Dorënner falen zum Beispill d'Wäsch vun de Kleeder, Hygiènesproduiten, awer och d'Bereetstellung vun enger Tëlee oder engem Telefon, den Zougang zu engem Internetuschloss. Grad d'Käschte fir dës leschtgenannt Servicer a Produiten hu bis elo oft misse vum sougenannten „Täschegeld“ iwwerholl ginn, dat d'Residente vun esou Strukturen zegutt haten. Dat ännert elo mat dësem Gesetz, well essenziell Produite jidderengem zougängeg mussen sinn an net vum Täschegeld ofhängeg dierfe sinn.

An der leschter Legislaturperiod gouf mat der Reform vum Qualitéitsgesetz vun de Servicer fir eeler Leit e Regëster en place gesat, deen eng Präistransparenz etabléiert. Doduerjer ass et iwwerhaapt méiglech, den neie Complement fir eeler Leit anzeféieren. Elo kënnen nämlech d'Präismoyenné vun den Zëmmeren an den Altersstrukturen a Logements encadrés berechent ginn, déi als Basis fir de Calcul vum ComPA néideg sinn.

D'Héicht vum ComPA setzt sech finalement zesummen aus dem Hotelleriespräis, woubäi dës bei der eebe genannter Präismoyenne vun den Zëmmeren plafonéiert ass, plus enger Majoratioun vun 28 Euro, Index 100, fir d'Käschte vun den essenzielle Servicer a Produiten ze decken.

De Gesetzesprojet proposéiert nieft der Aféierung vum ComPA zousätzlech, dat grad schonn ernimmten Täschegeld vu 57 Euro op 65 Euro, Index 100, ze erhéien. Mat dëse Mesürene erméigleche mir et allen eelere Mënschen, onofhängeg vun hiren finanzielle Moyenen an Dignitéit an den Altersstrukturen ze liewen an um gesellschaftleche Liewen deelzehuelen.

Här President, ech kommen elo zu den Avisen, déi am Kader vun dësem Projet de loi agereecht goufen. Nieft den dräi Aweise vum Staatsrot, koumen nach jeeweils zwee Aweise vum der COPAS an der Chambre des Salariés souwéi en Avis vun der Chambre de Commerce eran.

Am éischten Avis huet de Staatsrot ugemierkt, datt een net vun enger „allocation complémentaire“

schwätze sollt, wéi ugangs virgesinn, well den Term zu Konfusioun féiere kéint. Doropshi gouf am Projet de loi den Term geännert an et gouf just nach vu „complément pour personnes âgées“ geschwat.

A sengem zweeten Avis huet de Staatsrot nach eng lescht Opposition formelle formuléiert. De Verweis op e Règlement grand-ducal, fir Prestatiounen a Servicer ze definéieren, déi vum Complement gedeckt ginn, konnt de Conseil d'État net akzeptéieren, well e Gesetz net vun enger ënnergeuerdenter Norm dierf ofhänken. Natierlech ass d'Kommissioun dem Avis vum Staatsrot och op dësem Punkt nokomm an huet déi Referenz aus dem Projet de loi gestrach.

Am drëtten a leschten Avis vum Staatsrot ware keng weider Remarken zum Fong vum Gesetzesprojet formuléiert.

D'COPAS hat an hirem éischten Avis regrettéiert, dass d'Logements encadrés net an den Uwendungsbereich vun dësem Gesetz fale géifen. Am Kader vun den éischten Amendementer gouf dësem Punkt Rechnung gedroen, soudass d'Logements encadrés an d'Gesetz mat erageholl goufen.

D'Chambre des Salariés hat an hirem éischten Avis zousätzlech nach gefuerdert, datt d'Evaluatioun vun de Prix d'hébergement net all dräi Joer, mee all Joer duerchgefouert sollt ginn. D'Regierung huet och dës Propos ugeholl an doropshin eng järelech Evaluatioun vun de Präisser festgeluecht.

D'Chambre de Commerce hat hirersäits keng gréisser Umierkungen zum Fong vum Gesetz an hirem Avis, dee se, wéi d'COPAS an d'CSL, ganz favorabel opgeholl huet.

Här President, heimadder schléissen ech mäi mëndleche Rapport of. Fir all weider Detailer verweisen ech op de schrëftleche Rapport. Ech soen de Memberen aus der Familljekommissioun Merci fir déi gutt Zesummenaarbecht, an och Merci fir d'Nolauschteren.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Minella, fir Äre schrëftlechen a fir Äre mëndleche Rapport.

Déi éischt ageschriwwen Riednerin ass d'Madamm Nathalie Morgenthaler. Madamm Morgenthaler, Dir hutt d'Wuert.

Discussion générale

Mme Nathalie Morgenthaler (CSV) | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, léif alleguer, de Gesetzesentwurf, dee mer haut hei stëmmen, ass e weidert Puzelstéck am Kampf géint d'Aarmut. Wéi d'Madamm Rapportrice an hirem Bericht scho gesot huet, geet et ëm en Zouschoss fir eeler Leit, déi an enger agreéierter Struktur fir eeler Persounen oder an engem agreéierter begleeten Logement liewen, awer net genuch eege finanziell Mëttel hunn, fir dat selwer ze finanzéieren.

Et geet hei net nëmmen ëm eng Bähëllef fir Logementskäschten, mee och ëm d'Ofdeckung vu weesentleche Prestatiounen a Servicer, déi zum deegleche Liewen an esou Strukturen derzougehéieren: Hygiènesprodukter, Wäscher, Telefon, Internet a souguer d'Zurverfügungstellung vun engem Fernsee.

Elo wäerte vläicht eenzel Leit sech froen, ob e Fernsee oder en Internetuschloss Produits de première nécessité sinn. Jo, et kann een och ouni Televisioun oder Internet liewen, datt stëmmt. Mee hei geet et ëm méi. Dës Gesetzesentwurf garantéiert net nëmmen en Daach iwwer dem Kapp, mee och Liewensqualität an domadder Dignitéit. D'Dignitéit vum Mënsch dierf net zerbréche mam Alter oder mat der Pensioun.

Dofir musse mir als Gesellschaft eis Responsabilité vis-à-vis vun deenen eelere Matbiergerinnen a Matbierger iwwerhuelen. Besonnesch wann et ëm d'Recht op en adequat Liewen, e qualitativ héichwärtig Umfeld a finanziell Sécherheet geet.

Et fält de betroffene Leit bestëmmt net liicht, Hëllef beim Staat ze froen, well se sech d'Zëmmer am Altersheem net kënnen leeschten. Mee ech hunn et schonn am Ufank vu menger Ried gesot: De Gesetzesentwurf 8114 ass nëmmen e Stéck vum Puzzle. An am Kampf géint d'Aarmut brauche mer nawell méi där Stécker.

Am Verglach mat den aneren europäesche Länner schneit Lëtzebuerg bei der Altersaarmut relativ gutt of. Laut dem Rapport de l'Union européenne sur l'adéquation des pensions vum Juni 2024 waren an der EU am Joer 2022 iwwer 20 % vun de Leit am Alter vu méi wéi 65 Joer a Gefor, an Aarmut oder sozial Ausgrenzung ze geroden – also all fënneft Persoun an der Unioun. Zu Lëtzebuerg sinn 11,3 % vun de Leit iwwer 65 Joer dem Aarmutsrisiko ausgesat. Bei de Männer sinn et 9 % a bei de Fraen 13,6 %.

A genee hei läit d'Kromm an der Heck: Fir Fraen ass d'Gefor, an d'Aarmut ofzerutschen, méi héich wéi fir d'Männer. Dat ass keng nei Erkenntnis, mee et muss eis wierklech ze denke ginn. Laut dem Statec läit den Aarmutsrisiko bei den Elengerzéier bei 44 %. Gläichzäiteg gi bal 90 % vun de monoparentale Famillje vun enger Fra gefouert. Wa vill vun den elengerzéierende Mammen haut schonn d'Enner um Enn vum Mount nëmmen nach mat knapper Nout zesummekréien, dann ass d'Altersaarmut a ville Fäll virprogramméiert. An dat däerf einfach net sinn! Mir müssen dofir verhéieren, dass vill vun de Leit, Frae wéi Männer, déi hir Kanner eleng erzéien, am Alter op en neie Complement ugewise sinn, och wa se hiert Liewe laang geschafft hunn. Dofir geet et mam Puzzlestéck vun haut net duer.

D'Regierung huet sech de Kampf géint d'Aarmut ganz uewen op de Fändel geschriwwen – zu Recht! An et ass och scho vill geschitt. Ech erënnere beispillsweis un d'steierlech Entlaaschtung an de Steierkredit fir monoparental Familljen, d'Subvention loyer, d'Eropsetze vun der Allocation de vie chère ëm 10 % vu Januar un. An och de Guichet social unique, deen an der Maach ass, wäert Verbesserung bréngen. All dat ka sech weise looschen.

Wat mer awer och brauchen, dat ass eng richtig Strategie, fir dass all d'Fiedem zesummelafen, fir dass mer de Puzzle fäerdegréieren, soss sinn déi Leit, déi haut d'Enner um Enn vum Mount net zesummekréien, déi, déi muer op dese Complement ugewise sinn.

Dat gesot, ginn ech heimat selbstverständlech d'Zoustëmmung vun der CSV a soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Morgenthaler. Dann ass d'Wuert fir d'Madamm Claire Delcourt. Madamm Delcourt.

Mme Claire Delcourt (LSAP) | Merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, wann een et am Alter net packt, mat sengem Akommes iwwert d'Ronnen ze kommen, dann ass ee ganz oft enger grousser Hëlleflosegkeet ausgesat. Et kënn een am Alter just nach schweier un nei Akommesressourcen. A wann dann och nach Krankheet oder Handicap derbäikommen, gëtt et ganz séier onméiglech, sech ouni Hëllef aus eegener Kraaft besser Liewenskonditiounen ze erméiglechen.

Et ass fir e Sozialstaat wéi Lëtzebuerg dofir indispensable, eeler Leit virun Aarmut ze schützen an et

jidderengem am Alter ze erlaben, e wierdegt Liewen ze féieren. Mir begrëssen dofir de virleiende Projet, op dee vill Leit scho laang gewaart hunn, a wäerten de virleienden Text natierlech och matstëmmen.

Et ass wichteg, dass de Staat Mesuren ergräift, fir d'Leit an all hire Liewensabschnitter virun Aarmut ze schützen. Mir dierfen awer och net vergiessen, dass et, och wann et gutt ass, Sozialhëlfelefen ze hunn, nach besser ass, déi néideg gesellschaftlech Bedéngungen ze schafen, déi d'Mënsche brauchen, fir aus eegener Kraaft iwwert d'Ronnen ze kommen. Soulaang mir de Problem vun de Working Poor net léisen a soulaang mir och net verhéieren kréien, dass d'Aarmut sech weiderverierft, a soulaang mir déi sozial Ongläichheeten net gebremst kréien, pake mir de Problem vun der Altersaarmut net un der Wuerzel un.

Et ass dofir wichteg, dass mir Mesure wéi dese Complement och vun enger méi breeder Approche an der Aarmutsbekämpfung begleet looschen. Mir erwaarden an deem Kontext jo ëmmer nach gespaant den nationalen Aktionsplang géint d'Aarmut, dee jo och am Wenter – spéitstens – komme sollt. Punktuell Mesure kënnen ville Leit hëlfelefen, mee fir strukturell Verännerunge brauch et méi.

Här President, ech wëll domat d'Wichtigkeit vun deem Complement awer guer net klengschwätzen. Et ass eng wichteg Mesur a mir sollen och alles derfir maachen, dass dës Hëlfelefen esou gutt wéi méiglech um Terrain hëlfelefen. Et ass dofir och wichteg, dass mir e Projet wéi dësen och nom Vott hei an der Chamber nach weiderhi suivéieren. Wéi kommen dës Hëlfele bei de Leit un a wéi verännert et och hir Situatioun? Just wa mir en enke Suivi maache vun der Ëmsetzung vun der Hëllef, déi mir hei stëmmen, kënnen mir och sécherstellen, dass se de Leit dobausse wierklech hëlleft, hir Liewensmänn ze verbesseren.

Dat gesot, ginn ech den Accord vun der LSAP a soen Iech villmools Merci.

Plusieurs voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Delcourt. Dann huet den Här Dan Hardy d'Wuert. Här Hardy.

M. Dan Hardy (ADR) | Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, net just d'Wunnen am Land ass deier, ma och wann een an enger vun den Altersstrukturen ënnerbruecht ass, kascht dat den Einzelen dacks vill Suen. Zemoos fir eeler Leit mat engem klengen Revenu gëtt et do séier enk. Dofir begrësse mir als ADR dese Gesetzesprojet, och wa mir eis gewünscht hätten, dass dës wichteg sozial Mesur schonn éischter op den Instanzewege geschéckt gi wär.

Wann eng eeler Persoun op eng Plaz an engem Altersheem ugewisen ass an hir déi néideg finanziell Mëttele feelen, huet déi Persoun also elo d'Recht op eng Zousazleeschtung, fir hire Liewensowend an Dignitéit kënnen ze verbréngen. Mir hoffen, dass mer mat dëser a weideren Initiativen ëmmer méi an d'Richtung vun enger fortschrëttlecher Sozialpolitik ginn, déi och den eelere Leit zeguttkënn.

Dat gesot, stëmme mir dësen Text mat. Ech soen Iech Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Hardy. Dann ass d'Wuert fir d'Madamm Djuna Bernard. Madamm Bernard.

Mme Djuna Bernard (déi gréng) | Här President, Kolleeginnen a Kolleegen, haut schwätze mer net nëmmen iwwer eng nei finanziell Hëllef fir eeler Mënschen. Mir schwätzen iwwer eng ganz konkret sozial Fro: Wéi suerge mir als Gesellschaft derfir, dass eist

Recht op e liewenswäerte Liewensowend net vun eise Kontostand ofhänkt?

De Projet vum Complément pour personnes âgées, kuerz de ComPA, wéi e sech relativ einfach soe léisst, soll eeler Leit, déi an enger Struktur fir d'betreit Wunnen oder en Altersheem wiessele mussen, besser ënnerstëtzen. Et geet ëm d'Käschte fir den Heemopenthalt, fir essentiel Servicer an domat ëm méi wéi u sech just eng Rechnung. Et geet ëm Dignitéit, ëm Accès an och ëm sozial Kohäsion.

D'Reform baut op Erfahrungen aus der Reform vun der Assurance dépendance vun 2017 op. Si reagiert op d'Realitéit vun ëmmer méi héijen Heempräisser an ëmmer méi eeler Leit mat niddrege Pensiounen. De ComPA ass domadder eeben och eng sozial Noutwendegkeet, grad am Kontext vun enger alternder Bevëlkerung.

Wat bedeit de ComPA an Zuelen? Ech hu mer et ausgerechent mam neien Index, deen elo rezent gefall ass. Dat bedeit in fine, dass ee 629 Euro Täschegeld um Enn vum Mount huet an déi essentiel Prestatioun belafe sech op e Gesamtmontant vun 271 Euro, wat als Montant trotzdem substanzuell ass, deen an deem Gesetz ausbezuegt gëtt.

Déi technesch Komplexitéit vum Text mat senger Berechnungsformelen, Forfaiten a Majoratiounen gouf a ville Stellungname gründlech analyséiert. A besonnesch d'COPAS an d'CSL hu wierklech wichteg Verbesserungspunkte formuléiert. An déi gutt Noricht ass, dass deenen och Rechnung gedroe gouf, zumindest zu engem groussen Deel. An zwar gouf esou d'Majoratioun fir essentiel Fraise vu 17 op 28 Euro eropgehuewen. D'Berechnungsbasis fir d'Heempräisser gëtt elo alljoers aktualiséiert an net all dräi Joer, wat wierklech e ganz wichtige Punkt war. An dass de Logement encadré mat erageholl gouf, war natierlech och eng wichteg Remark, déi mer vun hinne kritt hunn.

Eng zentral Fro, déi mer och an der Kommissioun diskutéiert hunn, war déi, ob déi Majoratioun fir Fraise als Deel vum Complement oder als Supplement gekuckt gëtt. Also spréich: Huet all Bewunner schlussendlech d'Recht, déi 629 Euro Rescht ze behalen, oder ginn déi essentiel Prestatiounen dovunner ofgehalen? Souwuel d'COPAS wéi och d'CSL hunn dës Onkloerheet thematiséiert. De Minister huet an der Kommissioun probéiert, eis dozou ze berouegen. Fakt ass awer, dass wichteg Acteure sech net sécher waren, wéi d'Gesetz duerno exekutéiert soll ginn. En Austausch mam Terrain ass deemno wichtig an ubreecht. An ech hoffen, de Minister kënn deem no. Och eng Evaluatioun vun deem Gesetz a vu senger Ëmsetzung sollt een zesumme mam Secteur an deene kommende Joren net ausschléissen.

Mir kënnen dës Reform als Chance notze fir e méi kloren, méi fairen a méi inklusive System, deen d'Dignitéit am Alter net als Käschtepunkt ugesäit, mee als sozial Verflüchtung. An dofir sinn ech ganz frou, haut den Accord vun deene Gréngen ze ginn.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Bernard. Den Här Marc Goergen huet elo d'Wuert. Här Goergen.

M. Marc Goergen (Piraten) | Merci, Här President. Och mir wäerten dës Gesetz matstëmmen, fir dass jiddereen e schéine Liewensowend soll hunn. Mee et ass eigentlech schlëmm genuch, dass een esou e Gesetz muss maachen. Et ass schlëmm genuch, dass Leit, wa se hiert Liewe laang geschafft hunn an de Rächtum vum Land opgebaut hunn, net kënnen am Alter esou liewen, wéi et eigentlech gerechtfertegt wär a wéi et sollt sinn. A wa se dann och nach drop ugewise sinn, an eng Seniorie ze goen, an hinnen

d'Präisser do fortlafen ... An dat ass sécherlech eng Entwécklung, déi ee ka fir d'Zukunft kritischesch gesinn.

Well wann ee kuckt, dass och nach ëmmer méi Privatfirmen op de Marché kommen: Fir d'éischt hu se bei de Crèchen déck Profitter gemaach, elo wäerte se op de Seniorien herno déck Profitter maachen, op dem Bockel vun den eelere Leit, wéi zum Beispill Orpea, déi sech jo elo hu missen ëmbenennen an Emeis a déi och elo aktiv sinn. 5,6 Milliarden Émsaz maachen déi op dem Bockel vun den eelere Leit.

Also, fir eis Piraten ass dat ganz schlëmm! Fir eis muss eng Seniorie en Établissement public sinn. Et muss staatlech sinn. Et kann net sinn, dass mat de Leit herno Geld verdéngt gëtt an dass do de Profit iwwer allem steet. Dofir ass et fir eis och schlëmm, dass mir iwwerhaupt mussen esou Mesüeren huelen, dass d'Leit net genuch Geld hunn an dass déi Präisser vun de Seniorië fortlafen!

Et ass och e Fakt, dass ëmmer méi eeler Leit, déi nach doheem sinn, bei den Office social mussen goen. Dat ass och eng Diskussioun, déi een eng Kéier muss féieren. Firwat ginn d'Pensionnen net duer? Firwat geet et net duer, wann een eeler ass a wann een herno net méi schaffe geet, fir hei am Land nach ze liewen, jo, deelweis kann ee soen, fir ze iwwerliewen? An et ass sécherlech eis politesch Verantwortung, deene Leit ze hëllefen, déi de Räichtum opgebaut hunn.

Elo ass et esou, dass do, wann der déi deier Präisser dann nach iergendwéi bezuele kënn, dann och nach den Index allkéiers derbäikënn an der Seniorie. Dat heescht, dir bezuelt, wat jo gerechtfertegt wär, fir d'Personal. Dass do den Index nach eng Kéier eropgeet am Präis, deen Der all Mount ze bezuelen hutt, dat wär jo gerechtfertegt. Nee, Dir bezuelt awer och nach de Steen. De globale Präis vun Ärem Zëmmer geet erop, well dat ass indexgebonden. Dat ass iwwerengens en Thema, dat ech schonn hei e puermol kritiséiert hunn.

Duerfir hunn ech haut och nach eng Motioun matbruecht, fir dass mer dat änneren, fir dass se just déi, wou och wierklech reell Fraisen, déi indexgebonden sinn, bei de Seniorien ... Well ech verstinn, dass d'Salären, gewësse Prestatiounen kënnen méi deier facturéiert ginn, wann den Index eropgeet. Awer net de Steen, net d'office de ganze Montant. Well do si ganz vill eeler Leit, déi duerch den Index zwar herno e bëssen an der Pensioun bäikréien ... Iwwerengens, wann Dir elo d'Steiertabell upasst an déi eeler Leit erëm esou vill wäerte verléieren iwwert déi nächst Joren, während hir Zëmmeren awer méi deier ginn ..., iwwerengens erëm e Minus, deen déi eeler Leit wäerte maachen. Dofir hu mer haut eng Motioun matbruecht, fir dass mer ophalen, déi Zëmmeren ze indexéieren, a fir dass mer den eelere Leit direkt a konkret do kënnen hëllefen.

Merci.

Motion 1

D'Chamber vun den Deputéierten stellt fest:

– D'Gesetz vum 23. August 2023 reegelt d'Qualitéit vun den Alters- a Fleegeheemer a soll eisen eelere Matbierger/innen e flotte Liewensofschnëtt a beschtméiglecher Liewensqualitéit garantéieren.

– Net jidderee ka sech awer eng Plaz an engem Fleegeheem leeschten an dofir hëlleft de Staat iwwert de Fonds national de la solidarité deene Leit, déi eng finanziell Hëllef brauchen.

– D'Präisser vun den Zëmmeren an de Servicer sinn a ville Fleegeheemer un den Index gebonden, esoudass bei all Indexbranche integral d'Präisser vun Zëmmer eropginn a fir vill Leit, déi elo schonn um Existenzminimum liewen, weider an d'Luucht ginn.

Aus dese Grënn invitéiert d'Chamber vun den Deputéierten d'Regierung,

– d'Indexéierung vun de Präisser an de Fleegeheemer esou auszerichten, dass se net fir de gesamte Präis gräift.

(s.) Marc Goergen.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Goergen. An dann ass de leschten ageschriwwene Riedner op der Lëscht den Här Marc Baum. Här Baum, Dir hutt d'Wuert.

M. Marc Baum (déi Lénk) | Merci, Här President. Et ass virdru gesot ginn, dass dësen Text e Puzzlestéck wier an der Bekämpfung vun der Altersarmut. Ech mengen, dat ass net falsch. Et ass e Puzzlestéck. Et ass awer och just e ganz klengt Puzzlestéck. A mir kënnen eis, aleng wann ee sech d'Zuelen ukuckt, virstellen, dass mer amgaange sinn an enger gesellschaftlecher Entwécklung, wou de Phenomeen vun der Altersarmut zwar am europäesche Verglach nach relativ kleng ass, mee awer och zu Lëtzebuerg ëmmer weider an d'Luucht geet.

Aleng an deene leschten zwielef Joer ass d'Altersarmut vun eppes dee Moment ënner 4 % entre-temps op iwwer 10 % geklommen. Domat leie mer effektiv och nach ëmmer ënnert der europäescher Moyenne. Mee et ass eng Tendenz, déi definitiv besuergniserreend ass.

Duerfir mengen ech och, dass dee beschte Kampf géint d'Altersarmut deen ass, dass een d'Zuel vun deene Leit, déi haut schaffen an elo schonn dem Aarmutsrisiko ausgesat sinn, erfosetzt, well hir Situatioun wäert sech am Alter definitiv net verbesseren. Dat heescht, de beschte Kampf géint Altersarmut ass de Kampf géint de Phenomeen vun der Working Poor. An ech mengen, dass mer do wierklech als Land nach vill, vill méi aktiv mussen ginn, wéi dat am Moment de Fall ass.

Dëst klengt, bescheiden, awer wichteg Puzzlestéck, dat mer hei votéieren, ass sécherlech e Fortschritt. Wat mir – an dat hunn awer aner Virriednerinnen och schonn ugedeit – awer nach wierklech feelt, dat ass dee grouss ugekënnegte Plang. A fir esou e Plang kënnen ze maachen, muss een den Iwwerbléck hunn. Et muss een den Iwwerbléck hunn iwwer déi verschidde Mesüeren, déi et aktuell gëtt, wéi se eventuell aneneegräifen a wat d'Bienfaiten dovunner sinn.

Duerfir muss ech Iech soen, Här President, hunn ech net schlecht gestaunt, wéi ech gëschter eng Äntwert op eng Question parlementaire vu mir krut, wou ech gefrot hunn, wéi eng Gemengen hei zu Lëtzebuerg Aide-communale géife ginn, d'Allocation de vie chère oder d'Prime énergie géife ginn, wéi héich déi wier an ob een do kéint en Iwwerbléck driwwer kréien. An ech muss soen, ech sinn awer do wierklech e bëssen op mien Hënneschte gefall, nodeem ech dann héieren hunn, dass et no zwielef Joer, säitdeem d'DP de Familljeministère huet, iwwerhaupt keen Iwwerbléck gëtt iwwert d'kommunal Aiden, déi et gëtt.

An do muss ech soen: Wa mer wëllen e Plan d'action géint Aarmut maachen – an d'Gemenge sinn ee vun deenen Acteuren, déi awer wichteg sinn an deem ganzen Zesummespill –, ech mengen, dass et awer och eng Prioritéit vun der Regierung misst sinn, do den Iwwerbléck ze kréien, wéi eng Aiden et iwwerhaupt op kommunalem Plang gëtt, wéi se zesummespille mat ëffentlechen. An et wier, mengen ech, awer och net vu Muttwëll, dat ze kréien. An der Äntwert steet och dran, dass dat a mat deem Guichet unique soll geschéien. Mee wann een zu Lëtzebuerg haut awer net den Iwwerbléck huet, wat d'Gemenge vun Aidë ginn, da stellen ech mer awer Froen iwwert d'Effikassitéit vun deene Mesüeren, déi mer ganz dacks hei decidéieren.

Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Baum. Domat wär d'Lëscht vun den ageschriwwene Riedner ofgeschloss. An ech géing der Regierung d'Wuert ginn. Här Familljeminister.

Prise de position du Gouvernement

M. Max Hahn, Ministre de la Famille, des Solidarités, du Vivre ensemble et de l'Accueil | Här President, Dir Dammen, Dir Hären, virop wëll ech der Rapportrice, dem Mandy Minella, villmools Merci soe fir souwuel hire schrëftleche wéi och hire mündleche Rapport. An ech wëll och dat nach eng Kéier ënnersträichen, wat Dir gesot hutt, Madamm Rapportrice, iwwert déi gutt Entente, déi mer an der Familljekommissioun haten, och zu deem heite Projet. Och all de Memberen e ganz grouse Merci.

Viru bal genoe zwee Joer gouf d'Qualitéitsgesetz hei am Haus gestëmmt, wou et drëms gaang ass, d'Qualitéitskrittäre fir Servicer fir eeler Leit héichzehalen. Mat deem Gesetz goufe ganz streng Krittären agefouert, fir eebe sécherstellen, dass d'Qualitéit ganz héijen Uspréich gerecht gëtt, notament, awer net nëmmen, a Wunnstrukture fir eeler Leit.

Mam neie Complément pour personnes âgées, kuerz – mir mussen eis un déi Ofkierzung gewinnen – de ComPA, geet et elo drëms, derfir ze suergen, dass och jidderee sech dee qualitativ héichwäertegen Encadrement an engem Altersheem leeschte kann.

Ech si mir sécher, Dir sidd alleguer mat mir averstan, wann ech soen, dass den eelere Mënsch am Alter gutt versuergt soll sinn. A jo, ech mengen och, dass mer alleguer wëllen, dass d'Elteren, d'Grousselteren, d'Frënn, d'Bekannten, d'Bomi oder de Bopi vun niewendrun, jee, den eelere Mënsch hei zu Lëtzebuerg déi Prise en charge kritt, déi e verdéngt huet an déi e brauch.

Här President, de ComPA stellt, par Rapport zum aktuellen Accueil gérontologique, op enger ganzer Rei Punkten eng däitlech Verbesserung duer. Fir unzefänke gi mer vun engem fixen op en dynamesche Rechmodus eriwuer. Dat heescht, eemol am Joer gëtt d'Moyenne vun de Pensiounspräisser hei am Land gerechent an doraus ergëtt sech en neie Plafong fir de ComPA. Op déi Manéier suerge mer net nëmmen derfir, dass de ComPA och de reelle Präisser am Secteur entsprécht, mee och dass e mat der Evolutioun vun de Präisser Schratt hält.

Bei de Pensiounspräis kënn dann nach d'Majoratioun fir essentiel Servicer a Produiten derbäi, wéi zum Beispill d'Maache vun der Wäsch, d'Zurverfügungstellung vun Hygiënsartikelen, Internet, Telefon oder Tëlee.

Här President, wat bedeit dat neit Gesetz elo konkret fir den eelere Mënsch? Gi mer dervun aus, dass op den 1. Januar 2026 d'Moyenne fir en Eenzelzëmmer bei ronn 3.400 Euro de Mount wäert leien, dann heescht dat, dass de Staat iwwert de Fonds national de la solidarité d'Käschte vu bis zu 3.400 Euro fir en Zëmmer iwwerhëlt. Dobäi komme beim aktuellen Index vun haut 270 Euro derbäi fir déi essentiel Servicer, déi ech virdrun ugeschwat hunn, wéi zum Beispill d'Wäsch, awer och Hygiënsartikelen an och Tëlee, Internet an Telefon.

(Brouhaha)

A schlussendlech – an dat ass och ganz wichteg – gëtt et zousätzlech dozou e Montant, ...

(Coups de cloche de la présidence)

M. Claude Wiseler, Président | Kéint ech wannechgelift e weineg méi Rou kréien? Merci.

M. Max Hahn, Ministre de la Famille, des Solidarités, du Vivre ensemble et de l'Accueil | ... deen dem Resident ëmmer nach wäert zur Verfügung stoen, nämlech – an och dee Montant ass indexéiert – sinn dat Stand haut 630 Euro vun deem sougenannten „Täschegeld“, déi all Resident sollen zur Verfügung stoen. Alles an allem entsprécht dat engem Revenue vu bis zu 4.300 Euro de Mount, bis zu deem en eelere Mensch vum FNS wäert gehollef kënnen kréien. An anere Wieder: Jiddereen, deen en Akommes vu maner wéi 4.300 Euro huet, kann de ComPA ufroen.

Dir kennt mech an et wäert iech net wonneren: Mir wäerten och, fir wann dat Gesetz hei a Kraaft trëtt, nämlech den 1. Januar 2026, en Online-Calculateur zur Verfügung stellen, wou een och ganz einfach préiwe kann, ob a bis zu wéi engem Betrag ee vum ComPA profitéiere ka respektiv an de Genoss heivu ka kommen.

Bis elo war et jo dann och esou, dass verschidde Servicier, wéi zum Beispill den Telefon, den Internetaccés, vun de Leit vun hirem Täschegeld hu musse bezuelt ginn. Mat der Aféierung vun der neier Majoratioun – déi 270 Euro, vun deenen ech Iech geschwat hunn – geet d'Täschegeld op senger Säit awer net erof, ganz am Géigendeel, et gëtt souguer an d'Luucht gesat: Stand haut, och erëm mam Index gekoppelt, sinn dat 100 Euro méi. A wann ee vun Täschegeld schwätzt, dann heescht dat, dat soll och dee Montant sinn, deen engem soll zur Verfügung stoen, fir och emol eng Kéier bei de Coiffer kënnen ze goen, sech eng Kéier e Glas Wäi kënnen ze kafen oder sech soss eppes kënnen ze gënnen.

E weidere wichtige Punkt, dee mat deem heite Gesetz derbäikënn, ass, dass, wa mer d'Moyenne jo als Referenz huelen, dann och an Zukunft méi Better zur Verfügung wäerte kënnen stoen, wou de ComPA ugefrot ka ginn. Dat heescht, d'Unzuel u sougenannte potenziellen FNS-Better, déi disponibel sinn, wäert och an d'Luucht goen. Alles an allem bedeit dat also méi Ënnerstützung fir déi Vulnerabelst, eng méi grouss Unzuel un Zëmmeren an eng besser Prise en charge doduerch, dass méi Servicer couvréiert ginn.

Här President, d'Zil an d'Resultat vun dësem Gesetz si ganz einfach: Mir hëllefen deenen an eiser Gesellschaft, déi et an meeschte brauchen. Och si sollen am Alter gutt versuergt sinn. Och si solle vun deem Encadrement kënnen profitéieren, dee se brauchen. Och si hunn Urecht op e wierdege Liewenswond.

Ech si gefrot ginn an der Kommissioun, Opklärung ze ginn, an – et ass vun enger vun de Virriednerinnen ugeschwat ginn – fir den Austausch mam Terrain. Et kann ee mir jo vill virwerfen. Mee den Austausch mam Terrain, ech mengen, deen ass mir ganz, ganz wichtig. Ech géing souguer soen, dass och déi Ëmännerungen, déi mer an eise Regierungsamendementer gemaach hu respektiv déi Dir och an der Kommissioun iwwert d'Amendements parlementaires gemaach hutt, deem Rechnung gedroen hunn, wat do komm ass. An ech hunn och bei Onkloerheeten oder Saachen, déi vläicht net esou kloer waren – et ass e ganz technesch Gesetzestext, dat hutt Der alleguerte gesinn – probéiert, deene Leit, déi sech do Suerge maachen, och nach eng Kéier an deene leschten Deeg mat op de Wee ze ginn, dass, wéi gesot, hir Bedenken do zu Onrecht sinn. Dat wëll heeschen, et ass hei net esou, dass een, wann een ee Cent méi verdéngt, dann zum Beispill misst op d'ganz Majoratioun verzichten, ganz am Géigendeel. Dat ass eng Aide, déi ofhëlt, déi ee ka kréie bis dee leschten Euro, wann ee se dann zegutt huet.

Dann, d'Motioun: Ech hu se net gesinn, mee wa plus/minus dat drasteet, Här Goergen, wat Der erzielt hutt,

géing ech ganz gären de Kollege soen, dass dat eng Motioun ass, déi op d'mannst ech, wann ech Deputéierte wier, net géing unhuelen, well de Staat sech bis elo net an d'Präisgestaltung agemëscht huet vun de Pensionspräisser. An ech géing proposéieren, dat och an Zukunft net ze maachen.

Dann huet de Verrieder vun deene Lénken, den Här Baum, ugeschwat, dass déi kommunal Aiden dem Familljeministère net alleguer bekannt sinn. Wéi sollte se och? Ech mengen, d'Gemege stinn ënnert der Tutelle vum Interieur. An et ass mir awer ganz wichtig. An et si ganz vill Gemengen, déi ganz grouss Efforten dra maachen, wann et allgemeng ëm Aarmutsbekämpfung geet, jo, och ëm Altersarmut. An dofir ass et esou wichtig.

An ech mengen, dat ënnersträicht nach eng Kéier d'Wichtigkeet vun deem Guichet social unique, dee mer wëlle schafen a wou ech Iech gesot hunn, ech wëll bis Enn des Joers – dat ass mäin Zil, ech hoffen, et geléngt eis; neelt mech net do dodrop fest – eng digital Plattform stoen hunn, déi et haut nach net gëtt, wou een, andeems ee seet: „Dat heiten ass meng Composition de ménage, spréch ech si Celibataire oder ech sinn eng Mamm mat zwee Kanner oder eng Koppel mat dräi Kanner oder eng Koppel ouni Kanner, dat heite si meng Revenuen“, dann erausgespaut kritt, ma wéi eng Aiden een dann alleguerten hei zu Lëtzebuerg kréie kann an am Idealfall souguer mam Montant hannendrun, fir déi ee potenziell eligibel wier an och mat der Adress, wou ee kann higoen.

A mir hunn extra an dee GIE (ndlr: Groupement d'intérêt économique), deen de Guichet social unique geréiere wäert, de Ministère de l'intérieur mat erageholl. Firwat? Ma well mer wëssen, dass och de Gemengesecteur esou wichtig ass. An dofir wollte mer deen onbedéngt derbäi hunn. An ech si frou, dass de Léon Gloden sech bereet erkläert huet, justement och dee Lien ze maache mat de Gemengenaidden. An ech sinn e bëssen ënnerwee, den Tour ze maache vun de Gemengen, an ech soen de Gemengen zum Beispill ... A ganz vill, bal all, déi ech bis elo begéint hunn, hunn där doten Aiden. Jo, ech hunn nach keng Statistik, fir Iech ze soen, wien elo wat mécht, mee ganz vill maachen dat.

Ech soen hinnen, ënner anerem, dass, wa se d'Aiden elo sollten upassen, se och en aneren Numm sollten huelen. Well wa mer vum Non-recours des prestations sociales schwätzen, da sollte mer och vum Non-recours des prestations sociales communales schwätzen. An da si mer ganz séier bei engem Punkt, dee mer ganz wichtig ass. Dat heescht, et muss een et och emol anescht nennen. Well wann een dann zum Beispill op der Facebook-Säit vun enger Gemeng oder an engem Gemeindebuet gesäit, dass en Opruff ass, déi kommunal Allocation de vie chère unzefroen, wësse mer aus den neisten Erkenntnisser an aus de Gespréicher mam Terrain, dass et eeben do oft zur Konfusioun kënnt, well een, wann een dann déi national schonn ugefrot huet, wann een déi dann hei kritt, denkt, et wier zweemol dat selwecht. Dofir, ech mengen, d'Stad Lëtzebuerg, fir se net ze nennen, an och anerer am Land hunn deem Ganzen en aneren Numm ginn, zum Beispill „Allocation de solidarité“, fir och déi Diskrepanz ..., oder fir dass een dee Facteur, dee vläicht zu engem Non-recours kéint féieren, aus dem Wee geraumt kritt.

A mir hunn och ugefaangen, de Gemenge matzedeele, wéi eng Leit aus hirer Gemeng da vun der Allocation de vie chère a vun der Energieprimm profitéiert hunn, ...

(Coups de cloche de la présidence)

... wéi e Montant, mat der Kontosnummer, soudass d'Gemege kéinten higoen a soen: „Ma, mir huelen déi Lëscht a mir maachen dann eng automatesch Ausbezelung an där Héicht, wéi eist Reglement et virgesäit.“

Déi meescht, vun deenen ech Kenntnis hunn, si gekoppelt dodrun – zum Beispill 30, 40 oder 50 % vun där nationaler Aide –, fir dass een eeben och intern net deen administrativen Opwand huet, do nach laang mussen ze recherchéieren. Dat ass jo dann am FNS gemaach ginn, soudass dat dann ewechfält.

Wéi gesot, de Guichet social unique ass eng grouss Prioritéit. An dat wäert dann och deem dote Rechnung droen, eebe grad derfir ze suergen, dass mer eng Vernetzung hunn.

D'selwecht fir den nationalen Aktionsplang fir d'Aarmut, deen hei ugeschwat ginn ass: Dir wësst, dass ech dee fir Enn des Joers wëll stoen hunn. Dat ass net eng Versioun 2.0, 3.0, esou nenne mer dat jo ganz gär. Dat ass deen alleréischten, dee mer maachen. An dat ass d'Volontéit gewiescht, déi aus dem Familljeministère komm ass, déi déi hei Regierung wollt, emol esou en nationalen Aktionsplang op d'Been ze stellen!

Dat ass e wichtige Bestanddeel an eise Koalitionsaccord, wou et eis drëms geet, déi Synergien ze schafen, fir de Mensch, deem et sozial net gutt geet, eeben a senger Gesamtheit ze gesinn a fir dass ee vläicht aus engem, wéi een et emol virgeworf krut, Silosdenken, wou ee Ministère fir Ministère, vläicht Verwaltung fir Verwaltung gekuckt huet, ...

M. Claude Wiseler, Président | Här Minister, Dir misst zu Äre Konklusiounen kommen.

M. Max Hahn, Ministre de la Famille, des Solidarités, du Vivre ensemble et de l'Accueil | ... fir Lösungen ze fannen, erauskënn, fir dat da global ze kucken.

Ech soen Iech villmools Merci alleguer, virun allem fir déi breet Zoustëmmung hei am Haus. An Dir kënnt Iech gewëss sinn: Mir wäerte souwuel an der Kommissioun wéi och hei am Haus bestëmmt och nach ganz vill schwätzen iwwer nei Mesuren, déi mer da wëllen en place setzen, nei Léisungen, déi mer wëlle fannen, fir eebe grad deene sozial Schwächsten an eiser Gesellschaft ënnert d'Äerm ze gräifen.

Plusieurs | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Minister. Domat wär dann d'Diskussioun zu dësem Projet de loi ofgeschloss.

Mir géingen zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8114 kommen. Den Text steet am Document parlementaire 8114¹¹.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8114 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt elo un. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration. An de Vott ass ofgeschloss.

D'Resultat vum Vott ass: 59 Jo-Stëmmen an eng Abstentioun. Dëse Projet de loi ass also ugehol mat 59 Jo-Stëmmen bei kenger Nee-Stëmm a bei enger Abstentioun.

Résultat définitif après redressement : le projet de loi 8114 est adopté à l'unanimité des 60 votants.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen (par M. Marc Lies), Paul Galles, Mme Françoise Kemp, MM. Marc Lies, Ricardo Marques, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Charles Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet ;

Mme Barbara Agostino, MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum (par M. André Bauler), Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering, Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt, Gusti Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer (par M. Guy Arendt) et M. Gérard Schockmel ;

M. Dan Biancalana, Mmes Taina Boffending, Liz Braz, Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo (par M. Georges Engel), Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Paulette Lenert et M. Ben Polidori ;

MM. Jeff Engelen, Dan Hardy, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig ;

Mme Djuna Bernard, M. Meris Sehic, Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass dat esou decidéiert.

Motion 1

An da komme mer zum nächste Punkt vun eisem ... Pardon, mir kommen nach net zum nächste Punkt vun eisem Ordre du jour, well mer nach eng Motioun hei vun de Piraten, vum Här Goergen, eragereecht kruten. Här Goergen, Dir hutt se explizéiert. Dir wëllt duerno nach eng Kéier schwätzen. Wie wëllt zu dëser Motioun d'Wuert huelen? D'Madamm Minella, duerno d'Madamm Bernard, dann den Här Baum. Madamm Minella.

Mme Mandy Minella (DP), rapportrice | Här President, dëst Gesetz ass e ganz grouse Schratt, fir géint Aarmut virzegoen an deenen ze hëllefen, déi et am meeschte brauchen, an hinne finanziell ënnert d'Äerm ze gräfen. A wéi de Minister scho virduerkläert hat: De Staat mësch sech net an d'Präisgestaltung vun de Pensiounspräisser an. An dofir géif ech menger Fraktioun proposéieren, dës Motioun net matzestëmmen. Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Minella. Ech huele se elo esou der Reiefolleg no, wéi se sech gemellt hunn. Madamm Bernard.

Mme Djuna Bernard (déi gréng) | Jo, merci, Här President. Ech mengen, dass déi Motioun zumindest de Meritt huet, datt een e bësse méi am Fong dorwäert schwätzt, wéi d'Präisstruktur sech effektiv staffelt, wéi en Impakt effektiv den Index op wat huet. Den Här Goergen huet schon e richtege Punkt, dass een net alles vun enger Indexéierung op de Präis kann erwiwersetzen. Dat ass awer eng méi generell Fro, déi een dierchaus kann diskutéieren, déi och méi grouss ass wéi och vläicht déi vun den Altersheem, mee déi de Fall ass bei enger Rei Strukturen.

Ech hätt et am Fong ganz nätzlech a gutt fonnt, wa mer dëse Punkt awer eng Kéier hätte kënnen an enger Kommissioun duerchdiskutéieren. Dat wier am Fong eng Demande, déi ech hei wollt proposéieren. Ech weess net, ob do nach eppes ze maachen ass, wann ech op d'Majoritéit kucken, mee dat wär am Fong eng Demande, déi mir hätten.

Falls dat net méiglech wier, géng ech proposéieren, dass mir eis géngen enthalen bei der Motioun. Mee mir wäer schon Demandeur derfir, d'Diskussioun heiriwwer awer eng Kéier an enger Kommissioun ze féieren.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Bernard. Här Baum.

M. Marc Baum (déi Lénk) | Jo, merci, Här President. Ech gesinn dat ganz änlech. Déi Fro, déi hannendrustécht, nämlech d'Präisbildung vun de Käschte vun Altersheem ass jo eng, déi eis och scho méi laang beschäftegt a wou ënnert der viregter Regierung dermat ugefaange gouf, zumindest eng Transparenz ze schafen, also datt iwwerhaapt affichéiert ass, wat déi eenzel Zëmmer kaschten, verbonne mat Qualitätskrittären. Soudatt, mengen ech, de Fong, deen hannendrustécht, et scho wierklech interessant mécht, där Saach nozegoen, nämlech effektiv: Wéi ass a villen Altersheem d'Präisbildung? Wéi entsteet déi? Wéi geschitt se?

Virun allem well et awer e bëssen – an do sinn ech och ganz beim Här Goergen schon derbäi – erstaunlech ass, datt et quasi esou en Automatismus ginn ass, datt sech bei all Indexbranche automatesch d'Präisser och ëm déi selwecht Valeur upassen.

An ech mengen, datt dat eppes kéint sinn, wat eis awer alleguer interesséiere sollt, besonnesch well mer jo awer och wëssen, datt eng ganz Retsch Établissementen-publiken dodrënnerfalen, esoudatt dat also och schon eng Aufgab gëtt fir eis alleguer, dat heescht fir d'ëffentlech Hand. Duerfir géif ech – et ass awer elo net u mir, dat ze soen – där Fro éischter, iert ech elo mat Jo oder Nee stëmmen, am léifste gär an enger Kommissioun eng Kéier op de Fong goen.

Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Baum. D'Madamm Delcourt.

Mme Claire Delcourt (LSAP) | Jo, also, mir verstinn och hei de Punkt an och d'Iddi vun de Piraten. A wéi och d'Virriedner scho soten, ass eis eigentlech ... Mir verstinn, dass mer dat do och kéinte behandelen an nach eng Kéier diskutéieren, well d'Fro wierklech ass, wéi de Minister och sot, mat der Präisgestaltung, dass dat ni gemaach gouf, dass de Staat sech do agemëscht huet. D'Fro ass awer: Kéint een dat elo net einfach eng Kéier emol diskutéieren a vläicht emol eng Kéier auserneepücken, ob dat muss esou bliwen oder net?

Mir haten am Fong och d'Propos, et an der Chamberskommissioun ze diskutéieren, fir einfach emol eng Kéier deem Ganzen, jo, eng Kéier op de Grond ze goen. A wann dat awer net méiglech ass, a vu dass et awer e komplexe Punkt ass, géif ech menger Fraktioun da proposéieren, d'Motioun net matzestëmmen.

Merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Delcourt. Madamm Morgenthaler.

Mme Nathalie Morgenthaler (CSV) | Merci, Här President. Et ass scho gesot gi vu menge Virriedner a Virriednerinnen, dass mer eis bis elo do nach ni an d'Tariffstruktur agemëscht hätten.

Et ass och esou, dass all Struktur, dat ass och schon hei gesot ginn, aner Prestatiounen a Servicer an hirem Zëmmerpräis mat dran huet, wou verschidder dat eent vläicht separat facturéieren, anerer dat am Zëmmerpräis scho mat dran hunn an dat dann net eenzel facturéieren, soudass hei d'Ënnerscheeder zimmlech grouss sinn.

An ech mengen, grondsätzlech géife mer eis enger Diskussioun an der Kommissioun awer do vläicht net verschléissen. Trotzdeem géife mer dës Motioun awer dann ofleenen.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Morgenthaler. D'Madamm Cahen.

Mme Corinne Cahen (DP) | Jo, ech muss soen, dass ech hei d'Diskussioun net richtig verstinn. Den Här

Baum huet et richtig gesot: Mir hunn agefouert, dass een elo mol net nëmmen transparent gesäit, wéi vill eng Kummer an engem Altersheem kascht, mee och wat do vu Prestatiounen mat dran ass.

Mee ech mengen, hei ass awer eng total falsch Diskussioun, well dat muss jo käschtedeckend sinn an engem Altersheem. De Familljeminstère bezilt jo näischt un d'Altersheem. An et ass just d'Fleegeversicherung, déi d'Fleeg matfinanzéiert. Dat heescht, ech mengen, mir sinn hei e bëssen an enger komescher Diskussioun. Well ech mengen jo net – oder ech froen, et ass eng Fro –, dass Der den Indexsystem hei zu Lëtzebuerg a Fro stellt. An den Indexsystem, dee betrëfft d'Paieren, dee betrëfft d'Loyer. An dat ass dann normal. Dat hei ass jo och e Loyer vun engem Zëmmer, wou ee jo da wunnt. Et ass säin Appartement oder säin Zëmmer.

Dofir verstinn ech hei déi Diskussioun net richtig. Well bei enger Indexéierung géng mech dann awer elo mol op der anerer Säit interesséieren, ob Dir hei den Index a Fro stellt.

Villmools merci.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Madamm Cahen. Ass dann nach eng aner Wuertmeldung do? Da géng ech dem Auteur nach eng Kéier d'Wuert ginn. Här Goergen.

M. Marc Goergen (Piraten) | Merci, Här President. Wann den Index erfält, wat geschitt? Ma d'Awunner kréien direkt eng Rechnung geschéckt, wou zum Beispill en Zëmmer – ech soen emol einfach – 3.000 Euro kascht, da gëtt einfach den Index eent zu eent dodrobber gerechent.

D'Madamm Cahen huet elo gesot, datt een domadder den Index a Fro stelle géif. Nee! Well wann Der elo Locataire wäert an enger Wunneng, dierft een dat och net maachen. E Locataire dierft och net einfach de Loyer gehéicht kréien, wann den Index erfält, während et awer hei an enger Seniorie de Fall ass.

An dat ass awer e Parallellismus. Well et geet jo hei ëm de Steen. Dass een, do, wou d'Salären ufalen, dat indexbaséiert mécht, d'Serviceleeschtungen ... Duerfir ass dat jo och getrennt ze kucken. Et kann awer net sinn, dass Der automatesch de globale Präis vun, soe mer, 3.000 Euro pro Zëmmer gehuewe kritt, fir ... En plus si jo do Leit, déi sech dat emol net leeschte kënnen.

An Dir sot: „De Staat soll sech net amëschen.“ Mee de Staat, dee bezilt awer dat, wat feelt! Dat heescht, de Staat mësch sech och schon do an. An de Staat huet sech och agemëscht bei de Locataire. Dat heescht, de Staat kéint och hei soen, dass dat, wat de Stee betrëfft ... Well dat geet net an d'Luucht mam Index, do sinn ech anerer Meinung wéi Dir. Dass d'Servicer indexgeboune mussen sinn, do si mer komplett averstanen, mee de Stee selwer net, en plus well beim Steen eng aner Plus-value erauszerechne wier, wéi den Index, wann een déi Diskussioun eréischt géng ufänken.

Dat heescht, wat mir gären hätten, ass, dass d'Leit net weider belascht ginn, wann den Index erfält, well do si vill Leit mat klengen Pensiounen, déi herno méi mussen bäileen, wéi se iwwerhaapt vun Index bäikruten.

En plus gitt Der elo hin an Dir passt d'Steiertabell iwwer déi nächst Joren net un, wat den Index ubelaangt. Dat heescht, déi Leit kommen elo ganz schlecht ewech mat där Politick, déi Der hei maacht.

An duerfir wollt mer hinnen op d'mannst hei hëllefen, dass de Steen net méi an der Seniorie indexgeboun wär.

M. Claude Wiseler, Président | Sou, elo d'Madamm Cahen nach eng Kéier ganz kuerz. An da gi mer dem Minister d'Wuert duerno. Madamm Cahen.

Mme Corinne Cahen (DP) | Merci, Här President. Et geet jo hei net ëm de Steen, et geet ëm de Service ronderëm. Et huet ee jo e ganze Service an engem Altersheem. A grad haut stëmme mer jo iwwer e Gesetzesprojet of, wou et eebe justement drëms geet, dass jiddwereen dignement nach besser kann an Zukunft an den Alters-, de Fleegeheemer an anere Maison-de-soinse liewen.

Duerfir, ech verstinn do Äre Punkt net richtig. Wann Der den Index net a Fro stellt, dann ... Ech mengen, déi Indexgeschichte ... Da kënne mer jo do vläicht emol eng Kéier iwwer d'Loyerer am Allgemenge schwätzen. Do wär ech da gespaant, iwwerhaupt emol Är ganz Positioun iwwert déi ganz Indexgeschichte do ze hunn.

Fir mech ass et normal an engem Alters-, Fleegeheem. Do huet een e ganze Service ronderëm. An dat ass och wichteg a richtig. Dofir geet een och dohinner wunnen. An dat muss och esou wäit wéi méiglech käschtedeckend kënne finanzéiert ginn. An dofir fannen ech dat nëmmen normal, dass een do dann d'Indexéierung mat spille léisst.

Villmools merci.

M. Claude Wiseler, Président | Sou, mir maachen elo net nach eng Kéier en Hin an Hier. Elo geet et esou, datt de Minister d'Wuert kritt. An da kritt den Här Goergen nach eng Kéier d'Wuert virun der Ofstëmmung, fir ze kucken, iwwer wat mer ofstëmmen. Här Minister, et ass un Iech.

M. Max Hahn, Ministre de la Famille, des Solidarités, du Vivre ensemble et de l'Accueil | Merci, Här President. Ech mengen, ech hunn et virun um Riednerpult gesot: Ech géng dervir warnen, sech als Staat an d'Präisgestaltung vun den Haiser anzemëschen.

Ech géng awer ganz gär, well ech elo Zäit hat, d'Motioun ze liesen, wat ech um Riednerpult nach net hat, eng Kéier ganz allgemeng soen, dass et do och vläicht e bëssen zu enger Verwirrung féiert. Et heescht net, wann den Index erfällt, dass dann all Träger den Index verrechent. Et gëtt och Träger, déi Präisaugmentatiounen maachen. Opgrond vu wat maache se dat?

Mir hunn hei elo ganz vill iwwert de Pensiounspräis geschwat. Mir soen dann „de Präis vum Zëmmer“. Mir wësse jo, dass dat dann eigentlech vill méi beinhalt. An dat kann ee grad um Site Infosénior, fir deen ech dann op dës Plaz wëll Reklamme maachen, genau kucken: Wat kascht en Zëmmer? Wat ass virun allem an deem jeeweilegen Haus mat dran? Wat sinn d'Konzepte vun den Haiser? Dat kann ee sech roueg eng Kéier ukucken. Dat gëllt fir alleguerten d'Wunnstrukturen.

Wéi gesot, aus wat besteet dann de Präis? Zweek Drëttel ... Also deen een Drëttel ass de Pensiounspräis, vun deem mer haut vill geschwat hunn, wou ech Iech gesot hunn a mengem Rechebeispill vu virun: „Kommt, mer ginn dervun aus, dass de mëttlere Präis fir en Zëmmer haut bei 3.400 Euro géng leien.“ Da muss Der wëssen, de Lëtzebuurger Staat bezitt haut nach eng Kéier dee Montant mol zwee fir dee ganze Volet Fleeg, deen an den Haiser gemaach gëtt. De Pensiounspräis, wann Der sou wëllt, ass Kost und Logis, deen dee Beräich ofdeckt.

An do mussen déi eenzel Träger kucken, dass hir Rechnung och opgeet. Dat wëll heeschen, dass, wa mir hei ... An ech mengen, do hat ech jo och eng breet Zoustëmmung hei an der Chamber, am Parlament, wéi ech et ugeschwat hunn, deen neien SAS-Kollektivvertrag, wéi mer dee gemaach hunn,

ech mengen, wéi mer an der Pandemie alleguer geklappt hunn fir dee wichtegte Secteur: Mir wëllen, dass d'Leit, grad wou mer eng Penurie u Main d'oeuvre hunn, uerdentlech bezuelt ginn. Ma natierlech huet dat dann och en Effekt op e Pensiounspräis.

Wann Der – an dat mierkt jiddereen dobaussen – an de Supermarché gitt oder soss anzwousch, ma da gesitt Der, wéi deier d'Liewensmëttel ginn. Och hei am Pensiounspräis, nieft deem ganzen Encadrement hors Fleeg, well dat sinn déi zwee Drëttel – deen een Drëttel ass de Pensiounspräis –, si jo enorm vill Käschte fir d'Essen. An déi Präisser, déi ginn ... Vun Dag zu Dag soen d'Träger mer, dass se nei Lëscht geschéckt kréie vun de Fournisseuren, wou erëm Präisaugmentatiounen kommen. D'Energiepräisser, nach e Sujet. Jee, dee ganze Beräich ass een, wou eeben eng Evolutioun ass. An dat ass d'ailleurs net anescht hei zu Lëtzebuerg wéi an eisen Nopeschlänner a soss an der Europäescher Unioun.

A genau dofir ass dat Gesetz, dat mer haut gestëmmt hunn, jo esou wichteg, dass mer e mëttlere Präis elo definéieren duerch d'ganz Land op den 1. Januar. An dat gëtt all Joer ëmmer erëm nei evaluéiert. Bis dohinner kréien déi Leit, déi eebe grad keng finanziell Méiglechkeeten hunn, bis zu deem Präis gehollef iwwert de Staat, iwwert de Fonds national de solidarité.

Dorop sinn ech houfreg – an dorop solle mir houfreg sinn –, dass mer esou eppes als Lëtzebuurger Staat hei ubidden, dass mer dem eelere Mënsch ... An et ass geschwat gi vu Working Poor. Ech géng do keen Amalgam maachen. Do si ganz vill Leit, déi hunn net eng ganz Karriär geschafft, déi hunn och vläicht iwwerhaupt net geschafft. Mee trotzdeem solle mer mat deene Leit, déi hir Situatioun net méi kënne verbesseren am Alter, solidaresch sinn als Lëtzebuurger Land an deenen ënnert d'Äerm gräifen.

Dat heescht, mir wäerte méi Leit kënne duerch dat neit Gesetz, dat mer haut gestëmmt hunn, ënnert d'Äerm gräifen, bis zu méi engem héije Montant. Dat heescht, mir gi méi wäit an d'Gehaltskategorie respektiv d'Revenueskategorien eran. A mir wäerten och am Secteur doduerch méi potenziell Better, déi iwwerhaupt eligibel si fir Leit, déi vum Fonds national de solidarité gehollef kréien, an eisem Réseau schaffen. An dat Ganzt ass virun allem eppes Dynamisches. Dat heescht, dat wäert vu Joer zu Joer weider evoluéieren. De Montant wäert sech de Präisevolutiounen kënne upassen. An doriwwer eraus wäerten och eeben déi Besoins de première nécessité an dat sougenannten Täschtegeld indexéiert och mam Montant evoluéieren.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Minister. Elo muss den Här Goergen eis nach soen, ob en op déi Positioun ageet, et an d'Kommissioun ze renvoyéieren oder net.

M. Marc Goergen (Piraten) | Also, mat allem, wat den eelere Leit géng hëllefen, sinn ech natierlech averstanen, well dat heiten e reelle Problem ass. Ech hu mer d'Präislëscht alleguerten ugekuckt. Vlächicht kann de Minister eis eng Kéier d'Info ginn, wéi eng Seniorie net indexgebonden ass. Ech hu keng fonnt. Et ka vlächicht sinn, dass et eng am Land gëtt.

Ech hunn och d'Präisser gekuckt. Wann Der elo eng Dusch am Zëmmer hutt, dann ass et 200 Euro méi deier. Hutt Der nach eng Terrass, ass et nach eng Kéier 200 Euro méi deier. Dat ass fir mech reng de Steen. Et gëtt awer herno indexbaséiert facturéiert. Mee de Steen ass net méi deier ginn.

Dass d'Servicer méi deier ginn, dass d'Esse méi deier gëtt, ...

M. Claude Wiseler, Président | Här Goergen, et ass net, fir d'Diskussioun nach eng Kéier unzefänken.

M. Marc Goergen (Piraten) | ... do ginn ech Iech vollkomme Recht.

Ech wollt just der Madamm Cahen nach äntweren, wat eis Positioun zum Index ass. Ma mir hunn eng Proposition de loi, déi scho länger hei läit, wou et och drëm geet, dass de Commerce net soll de Loyer indexgebonne verrechent kréien. Dann ass eis Positioun ganz kloer. De Stee soll net indexgebonne verrechent ginn.

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Goergen.

Wann ech elo richtig verstane hunn, gitt Dir op déi Positioun an. Ech weess awer net, ob jiddweree mat deem Renvoi d'accord ass. Dofir géng ech fir d'éischt d'Fro stellen ...

(Interruption)

D'Madamm Minella huet nach d'Wuert gefrot. Madamm Minella, jo.

Mme Mandy Minella (DP), rapportrice | Also ech fannen, den Här Minister war wierklech ganz kloer, en huet alles gesot. Mir sinn derfir, dass dat elo hei alles ausdiskutéiert ginn ass an dass déi Motioun net an d'Kommissioun verweise gëtt an dass elo ofgestëmmt gëtt.

M. Claude Wiseler, Président | Doriwwer, ob dee Renvoi soll gemaach ginn, stëmme mer da selbstverständlech of.

Dat heescht, deen éischte Vott ass, ob mer e Renvoi maachen. Déi, déi also wëllen e Renvoi maachen an d'Kommissioun, déi stëmme mat Jo. An déi, déi deen net wëlle maachen an direkt duerno dann iwwert d'Motioun wëllen ofstëmmen, déi stëmme mat Neen. Ass et kloer, iwwer wat mer ofstëmmen?

(Assentiment)

Da géng ech probéieren, dee Vott esou schnell wéi méiglech opzemaachen, wa mer hei fräigeschalt ginn derfir.

Vote sur le renvoi de la motion 1 en commission

Ech maachen de Vott op. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration. An de Vott ass ofgeschloss.

D'Resultat vum Vott ass: Jo: 20, Nee: 40, keng Abstentation. Dat heescht, datt de Renvoi an d'Kommissioun net decidéiert ginn ass.

Ont voté oui : M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferdig, Liz Braz, Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo (par M. Georges Engel), Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Paulette Lenert et M. Ben Polidori ;

Mme Djuna Bernard, M. Meris Sehovic, Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Paul Galles, Mme Françoise Kemp, MM. Marc Lies, Ricardo Marques, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Charles Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet ;

Mme Barbara Agostino, MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum (par M. Gusty Graas), Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering, Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt, Gusty Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer et M. Gérard Schockmel ;

MM. Jeff Engelen, Dan Hardy, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig.

Dat heescht dann en conséquence, datt mer elo iwwert déi Motioun wäerten ofstëmmen, an der Logik vun deem, wéi mer heibanne schaffen. Da musst Der nach eng Kéier stëmmen. Soubal d'Technik eis dat erlaabt, maachen ech dee Vott dann op. Ech géinge d'Regie bieten, eis nach eng Kéier e Vott fräizeschalten. Voilà.

Vote sur la motion 1

Ech maachen de Vott op. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration.

(Interruptions diverses signalant l'affichage erroné du projet de loi 8502 lors du vote, concertation interne et relancement du vote sur la motion 1)

Ech maachen de Vott nach eemol op. De Quorum ass erreecht. Vote par procuration. An de Vott ass ofgeschloss.

D'Resultat vum Vott ass: Jo: 4, Nee: 40, Abstentionen: 16. Dës Motioun ass also mat 40 Nee-Stëmme géint 4 Jo-Stëmme bei 16 Abstentionen ofgeleent.

Ont voté oui : MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Maurice Bauer, Jeff Boonen, Alex Donnersbach, Emile Eicher, Félix Eischen (par M. Laurent Mosar), Paul Galles, Mme Françoise Kemp, MM. Marc Lies, Ricardo Marques, Mmes Octavie Modert, Nathalie Morgenthaler, MM. Laurent Mosar, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Charles Weiler, Mme Stéphanie Weydert, MM. Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet ;

Mme Barbara Agostino, MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum (par M. Gusti Graas), Mmes Simone Beissel, Corinne Cahen, MM. Luc Emering, Fernand Etgen, Patrick Goldschmidt, Gusti Graas, Mmes Carole Hartmann, Mandy Minella, Lydie Polfer et M. Gérard Schockmel ;

MM. Jeff Engelen, Dan Hardy, Fred Keup, Mme Alexandra Schoos et M. Tom Weidig.

Se sont abstenus : M. Dan Biancalana, Mmes Taina Bofferding, Liz Braz, Francine Closener, M. Yves Cruchten, Mme Claire Delcourt, MM. Mars Di Bartolomeo (par M. Georges Engel), Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen, Mme Paulette Lenert et M. Ben Polidori ;

Mme Djuna Bernard, M. Meris Sehic, Mmes Sam Tanson et Joëlle Welfring.

5. 8502 – Projet de loi portant approbation de l'« Agreement on the Establishment of the Global Green Growth Institute », fait à Rio de Janeiro, le 20 juin 2012

Da géinge mer zu deem nächste Punkt vun eisem Ordre du jour kommen. An dat ass de Projet de loi 8502 iwwert d'Adoptioun vum Agreement on the Establishment of the Global Green Growth Institute. Ech erënneren drun, datt dëst e Riedemodell „avec rapport et sans débat“ ass. An deemno huet de Rapporteur 5 Minutten an d'Regierung hätt och 5 Minutten, wa se wëllt. An d'Wuert huet elo de Rapporteur vum Projet de loi, den honorabelen Här Paul Galles. Här Galles, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de l'Environnement, du Climat et de la Biodiversité

M. Paul Galles (CSV), rapporteur | Jo, merci, Här President. Et ass, mengen ech, fir d'éischte Kéier, wou mer iwwer e Projet de loi schwätzen, wou schonn d'Majoritéit héchstwahrscheinlech am Virfeld Non gesot huet.

(Hilarité)

Dofir, ech hoffen, datt ech elo nach déi ganz Chamber kann iwwerzeegen, hei matzestëmmen.

Also, ech hunn d'Éier an d'Freed, am Numm vun der Ëmweltkommissioun de Rapport ze maachen iwwert dëse Projet de loi 8502, d'Approbatioun vum Accord fir d'Grënnung vum Global Green Growth Institute, GGGI. Mir haten an der Kommissioun doriwwer geschwat. Mir haten deen iwwregens och schonn erwänt, wéi iwwert d'Klimafinanzéierung geschwat ginn ass.

Ech maachen emol dee formellen Deel direkt um Ufank, well elo keng grouss Beanstandungen waren. En ass de 24. Februar vum Minister fir Ëmwelt, Klima a Biodiversitéit deposéiert ginn. De Conseil d'État huet den 13. Mee säin Avis ginn. D'Chambre de Commerce an de Syvicol hunn Avis ginn. Do war bei der Chambre de Commerce e festen a staarken Accord an de Syvicol hat keng weider Bemierkungen dozou ze maachen. Den 18. Juni sinn ech zum Rapporteur ernannt ginn a mir hunn och de Projet de loi examinéiert. An den 2. Juli hu mer zesammen an enger Kommissiounssëtzung dann dëse Rapport och ugeholl.

Fir awer kuerz op déi Aarbecht vum GGGI anzegoen – well et ass duerchaus eng interessant Aarbecht, déi se maachen, a si hunn och verdéngt, dass dat hei kuerz genannt gëtt –: Dat ass en Agreement, en Accord, deen den 20. Juni 2012 zu Rio de Janeiro ënnerschriwwen ginn ass. An dësen Accord setzt dann elo dësen GGGI als international Organisatioun an d'Liewen, a mir approvieren dat dann elo hei als Lëtzebuerg.

Hir interessant Aarbecht ass folgend: Si probéieren, eng Promotioun ze maachen vun enger nohalteger, inklusiver an ëmweltfrëndlecher Wirtschaft, engem Wirtschaftswuesstumsmodell, wat ech eng ganz interessant Approche fannen. Et ass mat engem Fokus op Entwicklungslänner an opstriedend Länner. Si schaffen un enger struktureller Transformatioun vun den Ekonomien, integréieren d'Nohaltegekeet an d'Politicken an an d'Entwécklungsstrategie vun den eenzelne Staaten, droen och bäi zur Ëmsetzung vun de 17 Nohaltegekeets-Entwécklungsziler vun de Vereenten Natiounen an ënnerstëtzen d'Ziler vum Paräisser Klimaaccord duerch Contributions déterminées nationales, déi sougenannten CDNen.

D'Succèsse vum GGGI zënter der Grënnung sinn och relativ kloer an däitlech. Iwwer 10 Milliarden US-Dollar si finanzéiert gi fir Klimaprojekte ronderëm d'Welt tëschent 2017 an 2023. Bei der Reduzéierung vun de Klimafollgen an der Schafung vun nohaltege Beschäftigungsméiglechkeeten hu se sech ganz staark engagéiert. An haut gëtt et 48 Memberstaaten an e järeliche Budget vun iwwer 100 Milliounen US-Dollar.

D'Kooperatioun tëschent Lëtzebuerg an dem GGGI ass eigentlech schonn e gutt Stéck méi al, wéi dëse Gesetzesprojet et elo ass. Et gëtt nämlech säit 2016 eng aktiv Partnerschaft zwëschen deenen zwee Partner, e Finanzement vu Klimaprojekten iwwert de Klima- an Energiefong an de Financement climatique international. Mir haten an der Jointe vun der Finanzkommissioun mat der Ëmweltkommissioun och doriwwer geschwat, dat war ee vun de staarken Acteuren, déi do genannt gi sinn. 19,6 Milliounen Euro goufen an deene leschte Joren an Entwécklungsprojekten investéiert, si gefloss, zum Beispill am Senegal, am Ruanda, am Vietnam oder och op Vanuatu.

Elo nach déi wichteg Etappesteng, déi mer hei aus Lëtzebuurger Perspektiv kënne gesinn: Zënter dem Juni 2023 huet den GGGI säin europäesche

Liaisonsbüro hei zu Lëtzebuerg. An dee spillt eng strateegesch Roll an der Zesummenaarbecht tëscht dem GGGI an den europäeschen Institutiounen, besonnesch eeben am Beräich gréng Finanzen a Klimapolitik.

Mir maachen also hei eigentlech eng formell Adhesioun zu eppes, wat mer scho laang gemaach hunn oder wou mer schonn eng laang Zesummenaarbecht hunn. Dat ass e logesche Schrëtt, dee mer mat dësem Gesetzesprojet maachen. Lëtzebuerg kritt doduerch e Sëtz an der Assemblée vum GGGI. Mir hunn och dann d'Méiglechkeet, iwwert d'Participatioun an deem Conseil kënnen zu strategeschen Decisiounen bäizedroen oder déi och ze beaflossen an och eng aktiv Matgestaltung vun den Aktiounen am Beräich vum gréngen Wuesstem, der nohalteger Finanz an der Klimaresilienz ze maachen.

Déi finanziell Aspekter: Et gëtt keng verpflichtend finanziell Bäiträg duerch dës Adhesioun. Lëtzebuerg wäert awer seng Ënnerstëtzung iwwert déi besteeënd Finanzkanäl weiderféieren. Wéi gesot, dat hate mer an der Jointe mat der Finanzkommissioun och diskutéiert. An et gëtt och keng zousätzlech Belaaschtung fir de Staatsbudget.

A mat där gudder Noriicht, Här President, erlaben ech mer dann, dëse kleng Rapport opzehalen, an ech soen Iech Merci fir d'Opmierksamkeet.

Une voix | Très bien!

M. Claude Wiseler, Président | Merci, Här Galles, fir Äre schrëftlechen a fir Äre mündleche Rapport.

Wëllt d'Regierung eppes dozou soen? Här Minister.

Prise de position du Gouvernement

M. Serge Wilmes, Ministre de l'Environnement, du Climat et de la Biodiversité | Villmools merci dem Rapporteur fir dee ganz gudden Rapport. Ech mengen, en huet hei alles erkläert, ëm wat et an deem Projet de loi geet. Dat ass elo vläicht e bëssen abstrakt, well mer hei net allze dacks driwwer schwätzen. Dat misste mer méi maachen. Mir sinn och prett, dat méi ze maachen.

Et geet awer ëm e wichtege Volet, nämlech déi international Klimaaktioun. Déi muss finanzéiert ginn. Déi entwéckelt Länner sinn an der Obligatioun, deenen net entwéckelte Länner ze hëllefen. An do gëtt et ganz vill weltwäit Initiativen, déi sech gegrennt hunn, multinational Institutiounen, wéi hei de Global Green Growth Institute, deem säi Sëtz zu Seoul ass a wou se d'Chance hunn, datt se de fréieren UNO-Generalsekretär, de Ban Ki-moon, un hirer Spëtzt hunn, ënnert deem sengem Mandat jo och de Paräisser Accord aktiv mat zustane komm ass.

An de Ban Ki-moon ass jo och dëst Joer, de 6. Mee, op Lëtzebuerg komm, wou mer eng Zeremonie haten, wou mer nach eng Kéier wollte festhalen, datt mer Member ginn, den 51. Staat. An dat weist also och, wéi wichteg mir fir den GGGI sinn als Lëtzebuerg a wéi wichteg et ass, esou e gudden, global vernetzten Implementationspartner u senger Säit ze hunn, deen den Entwicklungslänner hëllef, fir datt och si kënnen hir CO₂-Emissiounen reduzéieren, fir datt virun allem och si sech kënnen un d'Konsequenze vum Klimawandel adaptéieren, well et sinn déi Länner, déi schonn am meeschten dovunner getraff ginn. An déi brauchen déi Suen. Déi brauchen awer och den Knowhow vun den entwéckelte Länner fir deen Transfer dohinner.

An hei ass een esou en Implementationspartner, dee wirklech wichteg fir eis ass, wou mer elo frou sinn, datt mer net nëmmen de Status hu vun engem Observateur, mat deem mer, ech soe mol, op enger